

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENEK

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po praznike

Cekoval račun
Ljubljana številka
10.050 in 10.349 za
instate.

Uprava:
Kopitarjeva ulica
številka 6.

Francija želi končati vojsko

Novi predsednik vlade se je v noči od nedelje na ponedeljek obrnil na Nemčijo z željo, da konča sovražnosti - Posrednik med Francijo in Nemčijo je general Franco

Ljubljana, 17. junija.

Stari Bonaparte, ki se je na vojskovanje razumel, je rekel, da je vsa vojna umetnost v jedru v tem, kako v odločilnem trenutku spraviti na bojišče več topov in več vojakov kakor nasprotnik. Če bi Napoleon sam ne pozabil te modrosti, ne bi bil premagan pri Waterloo in ko bi to upoštevali zavezniki, namesto da so se zanašali na bogastvo ljudi in materiala, ki ga imajo raztresenega po petih delih sveta in na svoje naravne in umetne trdnjave, potem bi Nemci ne bili danes v Parizu. Poročila iz obeh taborov pripovedujejo, da so se francoske čete v teh dneh čudovito vojskovali. Svojo kri je svet francoskega naroda prelil po prostiranih pokrajinah Champanije, Flandrije in Normandie in znova dokazal, kakor nekoč pri Verdunu, da je Francoz kljub svoji lahki naravi ne le hraber vojak, ampak tudi najgloblje povezan s svojo zemljo. Verjetno bi se tudi tokrat marsikje Francozi dali prej pobiti, kakor pa bi se umaknili, če ne bi vrhovno poveljstvo, ki je imelo pregled čez celoten položaj, ukazovalo umika. Toda vsa hrabrost ni nič izdala proti nemški precizijski vojaški mašini, ki so jo z željo pridnostjo Nemci leta in leta pripravljali in gradili in sedaj spustili kot ogromen valjar čez Francijo. Čez jarke in široke reke potujejo jelekne trdnjave sestavljene iz težkih in lahkih oklopnih bojnih vozov, s topovi proti tankom in letalom, z mogočnim težkim topništvom, ki je vse motorizirano in pehoto, ki je vsa na motornih vozilih in varovana od velikih jat bojnega letalstva. Tako opremljene oklopne divizije so kakor kvadri iz samega železa, ki na vse štiri strani bruhajo ogenj, same so pa le težko ranljive. Lahko rečemo brez pretiravanja, da je nemška oprema napram nasprotnim nekako v enakem razmerju, kakor je bil srednjeveški oklep tedanjega viteza proti nezavarovanemu pešcu. Razen tega pa je nemško poveljstvo imelo na razpolago v borbah severne Francije ves čas nad dva milijona najboljših opremljenih mož, medtem ko je Weygand mogel mnogo manj postaviti nasproti silni premoči. Kajti v Flandriji so bile razbite tri najboljše francoske armade, pa tudi Italija je ves čas vezala velik del francoskih čet. Zaradi tega je umljivo, da so se francoske čete morale kljub junaštvu vedno umikati. Kajti sijajna nemška priprava je dosegla to, da se je napad brez prestanka mogel nadaljevati kljub velikanskim razdaljam. Weygand ni mogel nikjer ustaviti svojih čet zaradi neprestanega nemškega pritiska. Nemci so se v tej ofenzivi posluževali tiste taktike nasproti bežečim Francozom, kakor leta 1918 v poletju maršal Foch nasproti umikajočim se Nemcem. Tudi Brauchitsch je podil Francoze brez prestanka, brez miru noč in dan, tako da se niso moge bežati čete nikjer odpočiti in še manj seveda misliti na uspešen protinapad.

Kakšne občutke so pač morali imeti hrabri francoski borci, ki so z največjo odgovornostjo vse žrtvovali, premnogi tudi svoje življenje in ki so ves čas morali imeti mučen vtis, da bi do tolikšne katastrofe ne prišlo, ko... Da, ko bi odločilni francoski krogi pravočasno mislili na Napoleonov stavek, da je višek vojaške modrosti v tem, imeti v odločilnem trenutku na bojišču več topov in vojakov, kakor nasprotnik. Ko se Francija ne bi pustila razdati od raznih maksističnih kolovodij, ki so razorožili in izdajali domovino. Ko se v odločilnih letih ne bi predajali levičarski ideologiji in ne imeli za ministre ljudi kakor je bil Pierre Cot, ki je Sovjetom prepuščal najnovejše modele francoskih letal, a Francija sama je ostala brez letalstva. Ko ne bi vsa svoja upanja, podobno kakor svoj čas Češka, stavili na Sovjetsko Rusijo in njeno zavezništvo...

Vse to se je zgodilo in zato je moralo priti tako, kakor je prišlo. Zavezniki so se vrh tega zanašali na svoj vojni potencial, ki pa ga imajo raztresenega po petih delih sveta in so ga istovetili z vojno pripravljenostjo. Levičarska diplomacija je razen tega izolirala Francijo in se mnogo trudila, da je odbila Italijo od nje, kar je sedaj imelo usodne posledice.

Mnogi se sprašujejo, kako da se zavezniki niso nič naučili od nemškega pohoda na Poljsko, kjer so Nemci preizkušali že svojo novo taktiko in pokazali javnosti tako rekoč glavno skušnjo svojega vojskovanja. Mar ne bi zavezniki v osmih mesecih vsaj nekoliko svoje

obrambe prilagodili novemu načinu bojevanja? Tu je mogoča samo ena razlaga. Zavezniki so se preveč varne čutili onstran Maginotove črte in onstran Kanala. Očividno tudi niso verjeli, da pojde Nemčija čez nevtrarno Nizozemsko in Belgijo. Razen tega pa je morala informativna služba v Parizu in Londonu več kot popolnoma odpovedati, da niso francoski in angleški odločilni vojaški krogi prav nič vedeli, kako silno je Nemčija vojaško pripravljena. Tako se je zgodilo, da je prišlo do nesreče v Flandriji in na Meusi in končno do

predora francoske črte pri Reimsu, ki je imela za posledico padeč Pariza in sedanje razgovore o premirju...

Nemški sunek južno od Reimsa v Champani se je zvil čez Marno 200 km globoko v francosko zaledje. Zapadne francoske armade, ki so se zbirale na črti morskobala-Chartres-Troyes, so nenadno bile odsekane od celotnega obrambnega sistema v Lotringiji in Vogezi. Maginotova linija je s tem postala brezpredmetna, ker so ji Nemci na celi širini prišli v hrbet. Istočasno pa so Nemci pod varstvom

umetne megle prekoračili Ren in se utaborili na levem bregu pri Colmarju. Takšen vojaški položaj je francoskemu vrhovnemu poveljstvu narekoval korak, o katerem beremo. Ameriška zagotovila so očitno bila tako splošna in neobvezna, da jih francoska vlada ni mogla smatrati za zadostna. Francozi so očitno stopili v zvezo z Nemčijo in Italijo brez vednosti Anglije, ki bo sedaj edina ostala še vojujoč nasprotnik Italije in Nemčije.

Petainov govor francoskemu narodu

London, 17. junija. AA. Reuter: Govor, ki ga je imel predsednik francoske vlade maršal Petain po radiu, je London takole sprejel:

Francozi!

Na poziv predsednika republike stojim od danes na čelu francoske vlade. Prepričan sem o vaši ljubezni do naše obdobjanja vredne vojske, boreče se z junaštvom, vrednim njenih dolgih vojaških tradicij proti sovražniku, močnejšemu po številu in orožju. Naša vojska je z veličastnim pogumom izpolnila naše naloge do naših zaveznikov in je vredna spoštovanja bivših bojevnikov, ki sem jim s ponosom poveleval. Danes dajem osebo na razpolago Franciji, da omili njeno nesrečo. V teh težkih urah mislim na nesrečne begunce, ki skrajno izčrpani begajo po cestah. Izrekam jim svoje spoštovanje in svojo naklonjenost.

Iz vsega srca vam danes povem, da je treba končati boj. Obrnil sem se to noč do sovražnika, da ga vprašam, ali je voljan govoriti z menoj kot z vojakom, da se konča vojno gorje in dogovori način, kako bi se ustavile sovražnosti.

Naj se vsi Francozi zgrnejo okoli vlade, ki ji predsedujem v teh urah, polnih težkih preizkušenj, in naj pozabijo na svoj strah, da mi bodo dali moč in vero v rešitev domovine.

Bordeaux, 17. junija. t. Reuter: Maršal Petain je po radiu izjavil, da je Francija stopila v stik z Nemčijo po posredovanju Španije.

London, 17. junija. t. Reuter: Takoj po Petainovem govoru je po francoskem radiu govoril napovedovalec ameriške radijske družbe »Columbia Broadcasting Corporation«, ki je izjavil, da je francoska vlada zaprosila španskega veleposlanika pri francoski vladi de Lequerica, da naj čez Madrid predlaga Nemčiji pogajanja za premirje. Napove-

dovalec je dodal, da nemški pogoji za premirje še niso znani

Franco posreduje

Bordeaux, 17. junija. t. Reuter: Franco, ki je osebni prijatelj maršala Petaina, je prevzel vlogo posredovalca med Francijo in Nemčijo.

Francoska vojska mora najprej kapitulirati

Bern, 17. junija. t. Dopisnik »Associated Press« poroča iz Berlina, da nemški krogi izjavljajo, da mora francoska vojska najprej kapitulirati in šele nato bi bilo mogoče govoriti o mirovnih pogajanjih.

Hitler in Mussolini sta se sešla

Berlin, 17. junija. t. Po objavi Petainovega govora v Berlinu je bilo uradno sporočeno, da je Hitler povabil Mussolinija na sestanek, na katerem bosta določila skupno stališče o Petainovih predlogih.

Pariz, 17. junija. b. Iz Berlina so prispele novice, da je nemški državni kancler Hitler odgovoril na zahtevo maršala Petaina, da se ne more odločiti na pogajanja, dokler se ne sporazume s šefom italijanske vlade Mussolinijem.

Petainova vlada

Bordeaux, 17. junija. AA. Reuter: Francoski radio je objavil tole uradno poročilo:

Po seji francoske vlade je predsednik Paul Reynaud predlagal, da se v sedanjih težkih trenutkih sestava nove vlade zaupa neki visoki osebnosti, ki bi uživala soglasno spoštovanje vsega naroda. Vlada je sprejela ta Reynaudov predlog in je za tem predsednik vlade podal ostavko.

Predsednik republike Lebrun je to ostavko sprejel ter zaupal sestavo nove vlade maršalu Petainu. Maršal Petain je sprejel mandat. Predsednik republike se mu je zahvalil, da je prevzel težko odgovornost ter pokazal na ta način ponovno svojo veliko ljubezen do domovine. Maršal Petain je vlado sestavil in je naslednja:

predsednik vlade maršal Petain, podpredsednik Camille Chautemps, minister za nar. obrambo general Weygand, pravosodni minister Fremicourt, minister vojske general Colson, minister vojne in trgovske pomorice Darlan, minister za letalstvo general Pignat, zunanji minister Pomaret, finančni minister Poutillier, prosvetni minister prof. Rigant, kmetijski min. in min. za preskrbo Cichery, gradbeni in prometni minister Frossard, minister za dela Favier, minister bivših bojevnikov in francoske družine Ybarnegaray, drž. podtajnik pri predsedništvu vlade Alibert.

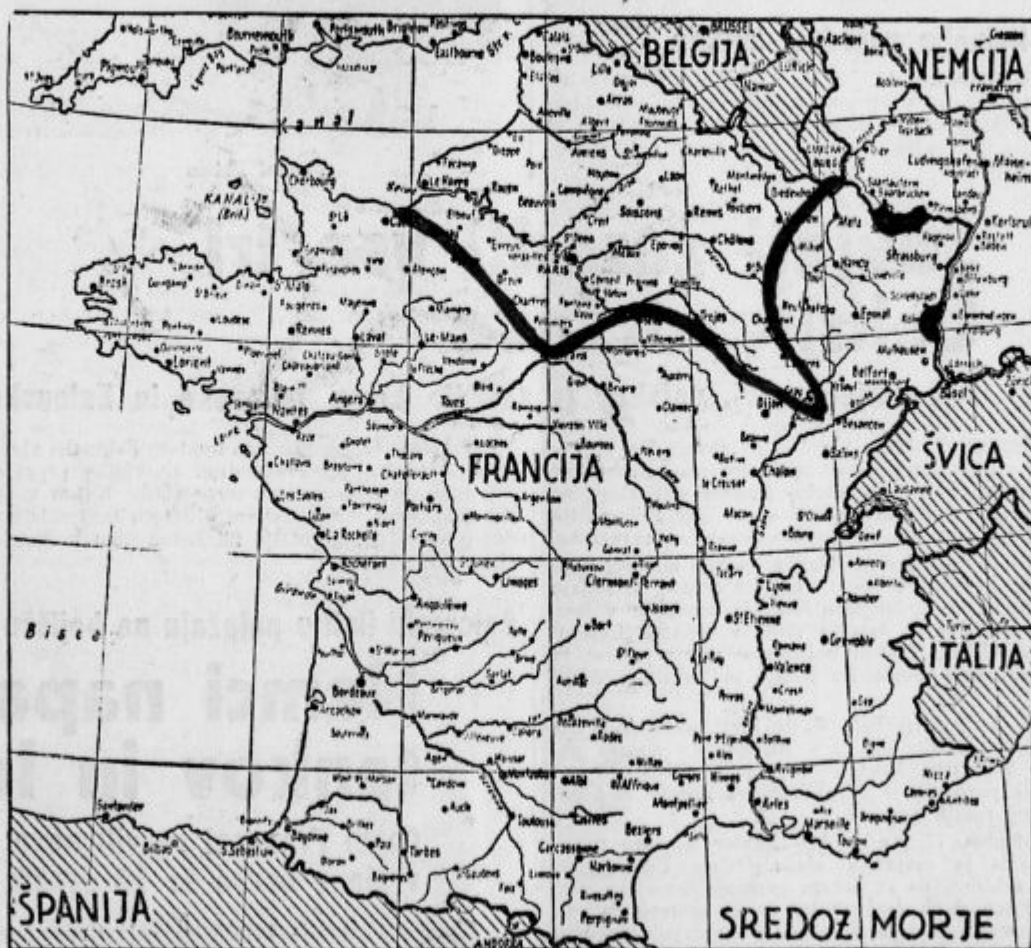
Nova francoska vlada je imela sejo pod predsedništvom Lebruna ter je na njej razpravljala o splošnem vojnem in diplomatskem položaju.

Bern, 17. junija. t. Stefani. Vso noč se je nova vlada pod Petainovim predsedništvom posvetovala o vojaškem in političnem položaju. Položaj je postal od ure do ure slabši. Nemška vojska je med tem prodirala že s 3 milijoni mož.

Tik pred sestavo nove vlade je Reynaud zahteval od angleške vlade obljubo, da bo Anglija poslala še več čet in orožja v Francijo. Pogajanja z Anglijo so trajala še do zadnjega trenutka do odstopa vlade. Odgovor angleške vlade je odločilno vplival na krizo Reynaudove vlade in na Petainov sklep o tem, da se Francija neha vojskovati.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Zemunska vremenska napoved: Pretežno oblačno v vsej državi. Ponekod nevihte

V trenutku, ko je predsednik francoske vlade maršal Petain zaprosil Španijo, da posreduje za mir z Nemčijo in Italijo, je položaj na bojišču še vedno v znamenju umikanja francoskih armad proti jugu.

Nemci so na široki fronti prekoračili Seino in potiskajo umikajoče se francoske čete proti Chartresu južno od Pariza. Prav tako so nemške čete prekoračile Seino med Melunom in Troyesom in prodirajo dalje proti jugu. Po zadnjih vesteh so dosegle že Orleans na Loirei.

Dalje proti vzhodu so Nemci izkoristili veliki predor v Champanji, ki je bil izvršen pred nekaj dnevi in so njihove motorizirane in oklopne divi-

zije dosegle in celo prekoračile Langreško planoto, na kateri je povirje rek Seine in Marne. S tem so Nemci prišli že v porečje reke Rone (dosegli so Besancon) oziroma njenega glavnega pritoka Saone in so odrezali ves francoski obrambni sistem, ki je zgrajen proti Nemčiji v Vogezi oziroma v Alzaciji in Loreni.

Razen tega se je Nemcem posrečilo nasproti Colmaru prekoračiti Ren in se zakopati na levem bregu Rene. Istočasno Nemci napadajo francoske obrambne postojanke tudi v Posaarju.

To kritično stanje francoske obrambe je napotilo nekdanjega zmagovalca pri Verdunu, da je zaprosil za premirje.

Ob dogodkih v Franciji

Churchillov govor

London, 17. junija. t. Reuter. Predsednik angleške vlade je govoril nocoj po radiu, da se Francija nahaja v izredno slabem položaju in meni je zelo za plemeniti francoski narod, ki je padel v strašno nesrečo. Nič ne bo spremenilo naših čustvovanj do njega in naše prepričanje, da bo francoski genij zopet vstal, je popolno. Toda kar se je zgodilo v Franciji, pa ne bo spremenilo britanske usode. Postali smo edini borec, da z orožjem v roki branimo svetovno stvar. Stori bomo svoje najboljši in se skušali izkazati vredne te visoke časti. Branili bomo dom na otoku in z britanskim imperijem se bomo vojskovali neizprosno.

Boji še trajajo

Bordeaux, 17. junija. t. Reuter. Zastopnik ameriške družbe »Columbia Broadcasting Corporation« je popoldne ob 17.30 govoril po francoskem radiu za Ameriko in izjavil, da so se tedaj francoske čete še vojskovali. Samo vojaški razlogi so vplivali, da je maršal Petain predlagal mirovna pogajanja. Položaj v Franciji sami je zelo težak, v zelo hudem položaju pa je tudi francoska suhozemska vojska. Pa tudi položaj armade še ni obupen.

Francoska mornarica je še nedotaknjena, prav tako pa je letalstvo še v dobrem stanju. Vse to bi lahko vplivalo na mirovna pogajanja.

Kraj razgovorov med Hitlerjem in Mussolinijem ni znan

Rim, 17. junija. t. Reuter. Italijanski radio je objavil novico, da je Mussolini takoj odpotoval na sestanek s Hitlerjem. Ko so prišla poročila o položaju v Franciji, sta zunanji minister grof Ciano in minister za kulturo Pavolini priletela v Rim, kjer sta se posvetovala z Mussolinijem.

Avstralija in konec vojne v Franciji

Melbourne, 17. junija. t. Reuter. Predsednik vlade je izjavil danes, da je Francija poražena in sedaj se začneja najtežja doba vojne. Dokler Anglija ne bo zasedena, je svet še lahko rešen. Ni si mogoče misliti, da bi bilo mogoče Anglijo zavojati. Francija se je veličastno vojskovala in bo rešena. Svobodni narodi se morajo združiti in tedaj bodo verjetno zmagali.

London, 17. junija. t. Reuter. Angleška admiraliteta objavlja, da se naj vse nizozemske, norveške in poljske ladje, ki so na poti v Francijo, podajo v angleška пристanišča.

Italijanska vojna poročila

Štab vrhovnega poveljstva, 17. junija. t. Stefani. Italijansko vojno poročilo pravi:

Včeraj je naše letalstvo bombardiralo pomorska oporišča in letališča na Malti, Korziki in v Tuniziji. Sestreljeno je bilo eno angleško letalo v zračni borbi. Sovražno letalstvo je včeraj opravilo le malo poletov in redka sovražna letala so metala bombe na mesta in kraje, ki imajo vojaški pomen. Sovražna letala so opravljala svoje delo zlasti ponoči. V Savoni je bila ubita ena oseba in nekaj ljudi je bilo ranjenih. V Cagliariu je sovražno letalstvo povzročilo škodo na nekaterih hangarjih na letališču in šest oseb je bilo ubitih, okoli 30 pa ranjenih. Pri Palermu so naša letala zavrnila sovražna letala, ki niso sprejela boja z našimi letali. Naše letalstvo opravlja zmerom več izvidniških poletov nad Alpami.

V Severni Afriki je borba naših pomorskih edinic in letal proti angleškim silam v polnem teku z ugodnimi rezultati za nas.

V vzhodni Afriki je bilo letalstvo zelo delavno proti zračnim in pomorskim oporiščem v Sudanu in Kenji. Več sovražnih letal je bilo uničenih in razne naprave so bile poškodovane. Sovražna letala so napravila majhno škodo raznim napravam in železnicam v Diredaui.

Nekje v Italiji, 17. junija. AA. Stefani. Štab vrhovnega poveljstva italijanske oborožene sile poroča: Pri sovražnikovem letalskem napadu na Savono 16. junija je našla smrt ena oseba, ranjenih je pa pet ljudi.

Heinkeli nad Malto

Kairo, 17. junija. t. Reuter. Angleški lovci so danes nad Malto odpodili pet Heinkelov.

Mersa Matry, 17. junija. AA. Reuter. Pri napadu italijanskih bombnikov na Mersa Matry v zahodnem Egiptu je ubilo pet egiptovskih vojakov.

Besede v čas

Molite, bratje! Molite, kolikor le morete. Hude nadloge so nad nami in Bog je hotel tako, da so hude nadloge nad nami. Da vendar hudobnih ne bi bilo zmeraj več, da vendar nadlog ne bi bilo toliko, slabi časi, hudi časi, pravijo ljudje. Dajte, da bomo dobro živeli in bodo časi tudi dobri! Mi sami smo časi. Kakršni smo mi, taki so časi! A kaj pa mi počenjamo? Mi ne moremo množice ljudi spreobrniti k dobremu življenju? Naj bi tisti maloštevilni, ki slišijo, dobro živeli in prenašali one, ki slabo živijo! Hudi nadlog je zato preveč na svetu, da mi ne bi sveta ljubili. Veliki so bili možje in sveti so bili verniki, ki so zaničevali sijajni svet. A mi, mi niti tistega, kar je umazano, ne moremo zaničevati! Slab je svet, zares, slab je, pa ga vendar tako ljubimo, kakor da bi bil dober. Kaj pa naj to pomeni, da je svet slab? Slabo ni nebo niti zemlja in tudi ne voda in to, kar je v njih: ribe, perutnina, drevesa. Vse to je dobro, toda slabi ljudje napravijo slab svet. Nikar se ne hudujmo na Gospodarja, zakaj on je dober. On dobro vé, kako mora voditi to, kar je ustvaril. Ti pa stori, kar je zaukazal in zapuj v tisto, kar je obljubil.

(Sv. Avguštin iz tistih časov, ko se je zrušila rimska država.)

devet jih je pa ranilo. Italijanski bombniki so izvedli štiri napade.

London, 17. junija. AA. Reuter. Današnje poročilo letalskega poveljstva pravi, da so letalske sile Južne Rodezije bombardirale italijanske položaje na meji med Abesinijo in Kenjo. Razbitih je bilo več oklopnih kolon tovornih avtomobilov. Južnoafriške letalske sile so izvršile polete tudi nad drugimi deli Abesinije ter z bombami zadele več vojašnic in radijskih postaj.

Italijanska letala bombardirala Egipt

Kairo, 17. junija. b. Včeraj so italijanska letala napadla egiptovske vojske ter je bilo pri tej priliki ubitih 80 oseb. Kralj Faruk je takoj odšel na lice mesta v spremstvu zunanjega ministra in ministra za narodno obrambo. Splošno so pričakovali, da bo Egipt zaradi tega dogodka obliavljal vojno Italiji. To pa se ni zgodilo, čeprav je v takšnem primeru sklep egiptovskega parlamenta določal vojno napoved. Italijanski bombniki so nato še enkrat napadli Egiptsko področje, vsled česar je bila nujno sklicana seja egiptovske vlade, katere sklep še ni znan. Merodajni krogi izjavljajo, da so italijanske bombe zadele le policijski oddelek.

Razbitine vozil pri Dunkerque.

Značilna presenečenja

Kadar se odigravajo na glavnem bojišču tako usodopolni dogodki, kakor so se odigravali zadnje tedne na prostoru med Rokavskim prelivom in Vogezi, človek naravno prezre stvari, ki se godijo daleč od evropskega pozorišča in razvidi njihov pomen šele takrat, ko v splošnem mednarodnem položaju nastane kakšen presenetljiv preobrat. Zakaj kardoli se danes godi v območju mednarodnih odnosov, je med seboj v nujni zvezi in je z gotovega vidika vse enako važno.

Tako na primer si gotovo ni preveč ljudi belilo glave, ko se je pred enim tednom sklenil med Sovjetsko Rusijo in Japonsko sporazum, ki je zaradi gotovih okolščin vendarle moral zavestiti človeku vprašanje, kako da se je mogla poravnati zadeva, ki je ni bilo mogoče v odnosih med Moskvo in Tokijem rešiti celih osem let, dasi so bile zaradi tega sklicane že neštete konference. Kdor pozna zgodovino Daljnega vzhoda, ve, da sta se že carska Rusija in kitajsko cesarstvo pogajala za mejo med vzhodno Sibirijo in mongolskimi ter mandžurskimi pokrajinami ob reki Amur že pred sto leti in da tudi takrat nikoli ni bilo mogoče priti do sporazuma. Stvar je namreč težka tudi iz čisto prirodnih ozirov, ker gre za predele sveta, na katerih se lastniki, ki so nomadi, menjajo z vsakim letnim časom. Pa tudi meje na sredini reke-velikanke Amur z njenimi nešteti otoki in čermi ni lahko pravilno določiti in zato tam streljanje obmejnih straž z obeh strani nikoli ni prenehalo. Politična težava pa je bila v tem, da Sovjeti, ki aneksije Mandžurije nikoli niso hoteli

priznati, sploh niso marali zaključiti neprestanih trenj na rusko-mandžurski meji in to tem manj, ker so vseskozi podpirali vladno in armadno kitajskega maršala Cankajseka v borbi proti Japonski. Sedaj pa, kakor poročajo, se je nenkrat našla in določila meja, ki je dolga več tisoč kilometrov. Kaj naj bi to pomenilo?

Zadeva je bila še precej jasna, kolikor se tiče Japonske. V območju Tihega oceana so se odnosi med Japonsko in Zedinjenimi državami Severne Amerike, ki so skoro že eno celo desetletje več ali manj napeti, letos še posebno poostri. Na Tihem oceanu je namreč danes Severna Amerika varuh interesov Anglije v Aziji, ker so vse sile angleške imperije danes zvezane v Evropi, kjer Anglija potrebuje kontingentov iz Avstralije, ki je sama doma ogrožena zaradi ekspanzijskih težej Japonske, da ne govorimo o Indiji, v kateri je javno mnenje zrevolucionirano od indske nacionalne stranke, in o angleških in francoskih kolonijah na južnem Kitajskem. Vse to bi danes moralo braniti mogočno brodogradilno podjetje Severne Amerike, če bi se pojavil napadalec. Zelo aktualno je postalo to vprašanje, kakor hitro je Nizozemska prešla v upravo Nemčije, ker je imelo to za posledico, da je ogromna kolonialna posest te države, ki se razteza od Indskega do Tihega oceana, takorekoč brez gospodarja. Sicer vlada tam slejkoprej nizozemski generalni guverner, ki pa nima ne armade ne mornarice, ki bi se mogla upreti napadalcu. Ker vrh tega nizozemske kolonije razpolagajo z ogromnimi zalogami surovin in rud, je jasno, da je ta položaj povzročil izredno napetost med Japonsko na eni in Anglijo ter Združenimi državami Severne Amerike na drugi strani. Tretja nevarna okolnost je ta, ker skušajo Japonci sedaj kitajsko zadevo likvidirati izlepa ali izgrda. Ker se Japonska zaveda, da bodo nizozemske kolonije, ako bi se Japonska temu pravočasno ne uprla, slejkoprej postale politično in gospodarsko območje obeh anglosaških držav, ki se z generalnim guvernerjem v Bataviji že pogajata, da bi izvoz kolonij šel po pretežni večini v Anglijo in Ameriko, je zdaj zanjo življenjsko vprašanje, da dobi v Aziji kolikor mogoče proste roke. V tej borbi sta seveda obe evropski totalitarni državi naravni zaveznici Japonske in zato je razumljivo, da se je posebno Italija, ki je danes odkrito stopila v tabor nasprotnikov Anglije, Francije in Amerike, dala pobudo, da Japonska na miren način poravnava vse svoje sporne zadeve s Sovjetsko Rusijo, zakaj vsak dalekoviden politik si je na jasnem, da mora Japonsko še v kratkem času postaviti v račun sedanje vojne kot velesilo, za katero je nevtiralnost le prehodna stopnja k posegu v kravo razpravo sveta. Zelo koristno obnašanje Japonske, ki se je tudi v vprašanju nizozem-

ODOL je močno antiseptično sredstvo in je prijetna, učinkovita voda za usta.

Dobro je, s skrbno nego doseči lepe in zdrave zobe, ker je zunanost velike važnosti za kulturnega človeka. Toda če ODOL uporabite za nego ust in zob, Vam nudi še več — on varuje s svojim anti-septičnim delovanjem tudi Vaše zdravje.

skih kolonij dozda vzdrževala do največje mere in je desavuirala enega svojih najbolj vidnih državnikov, člana vladnega sveta, ki je zahteval odločno protiangliško in protiameriško smer Japonske, nas nikakor ne sme varati, ker pač Japonska, ki se v sedanjem evropskem sporu drži iste politike kakor Sovjeti, smatra, da še ni prišel pravi trenutek, ko bi mogla in morala točno opredeliti svoje stališče v sedanjem mednarodnem položaju.

Sedaj, ko smo kar čez noč izvedeli, da je Sovjetska Rusija po nekaj dni trajajočih prekanjih z vladami Litve, Latvijo in Estonke, ki jih je dolžila, da se ne držijo lani sklenjenih pogodb s Sovjeti o medsebojnem nenapadanju in vojaški pomoči, poslala vladam vseh treh držav ultimatum, ki bo imel za posledico, da bodo v vse tri države vkrakale čete sovjetske vojske, kar pomeni toliko, da jih bodo Rusi zasedli — nam je tudi jasno, zakaj je bila vlada Sovjetske Rusije v pogajanjih z japonskim veleposlanikom v Moskvi tako spravljiva, da je podpisala sporazum v mejah na Daljnem vzhodu. Kakor Japonska, tako si je tudi Sovjetska Rusija prizadevala, da dobi proste roke na zahodu, kjer se odigravajo dogodki, ki jih ne more prezreti nihče, kdor hoče zavarovati svoje interese. Za Sovjetsko Rusijo je danes največjega pomena, da bi na črti od Baltika do Črnega morja bila politično in vojaško kolikor moč varna in močna, ker je pač treba računati na zahodu z globoko-sežno premaknitvijo političnega težišča evropskih držav, naj bo potem ta sprememba taka ali taka.

Ze sedaj je treba opozarjati tudi na to, da so z vsemi temi zadnjimi pojavi na azijskem in evropskem torišču v zvezi tudi glasovi, ki beležijo spet vznemirjenje na Švedskem, kjer se je do danes kljub izrednim težavam vladi, oziroma kralju posrečilo ohraniti strogo nevtiralnost. Nemčija ni danes gospodar samo v Narviku, ampak tudi v skrajni severno-vzhodni provinci Norveške, ki v dolgi črti meji na Finsko, ki je danes prav za prav dežela sovjetskega političnega in vojaškega vpliva, in se stika baš v bližini Narvika s švedsko mejo. To je torej važna točka, ki zanima danes tri neodvisne države in zaradi tega ni čudno, da so se v švedski zopet resno zbal za svojo nevtiralnost.

Budimpešta, 17. junija. AA. V nedeljo so v Budimpešti podpisali nemško madžarsko pogodbo o izločitvi krivcev. Pogajanja za to pogodbo so se začela že epomladi 1939 v Berlinu.

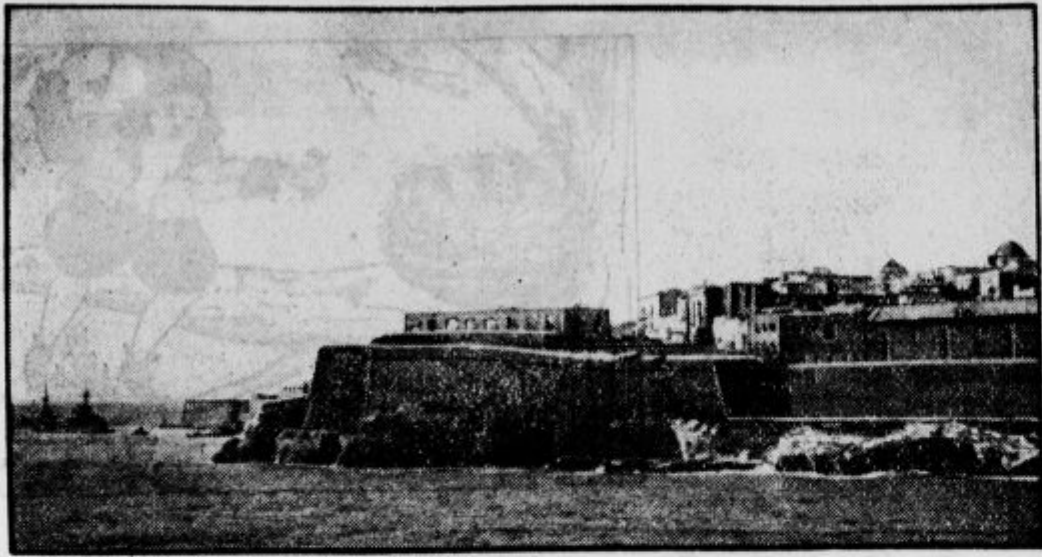

Baltische drzave, ki jih je zasedla Sovjetska Rusije

Almaza — kairsko letališče

Bombe na Malto

Valetta, glavno mesto na Malti

Italijansko vojno poročilo z dne 13. junija je javilo: »Edinice bombnikov v spremljavi lovskih letal so večerj z arana in v mraku močno in z vidnim uspehom obsipala vojaške naprave na Malti in so se nepoškodovane vrnila.«

Med Sicilijo in Tunisom štrlijo 250 m visoke apnenaste in peščenaste pečine iz morja. To so *Malteški otoki*, ki merijo komaj 300 kvadr. kilometrov, pa so že stoletij zaradi svoje zemljepisno-politične lege velikega strateškega pomena. Mimo tega je pristanišče glavnega mesta *La Valette* že prirodno vojaško pristanišče, v čigar prostranih, proti morju zaključenih zalivih ima vse angleško sredozemsko brodovje dovolj prostora. Iznad teh pristanišč štrlijo kvišku skale štirih močnih, pa že zastarelih trdnjav: San Elmo, Tigné, Ricasoli in San Angelo. S teh trdnjav je Anglija skozi vse 19. stoletje in prav do teh dni obvladovala zahodno-vzhodno pot skozi Sredozemsko morje v Orient, in prav vse je storila, da je bila Malta opremljena z vsem, kar koli je potrebno za moderno vojskovanje. V zalivu Marza so leta 1936 zgradili letalsko oporišče, podzemna skladišča goriva in postojanke protiletalskih topov.

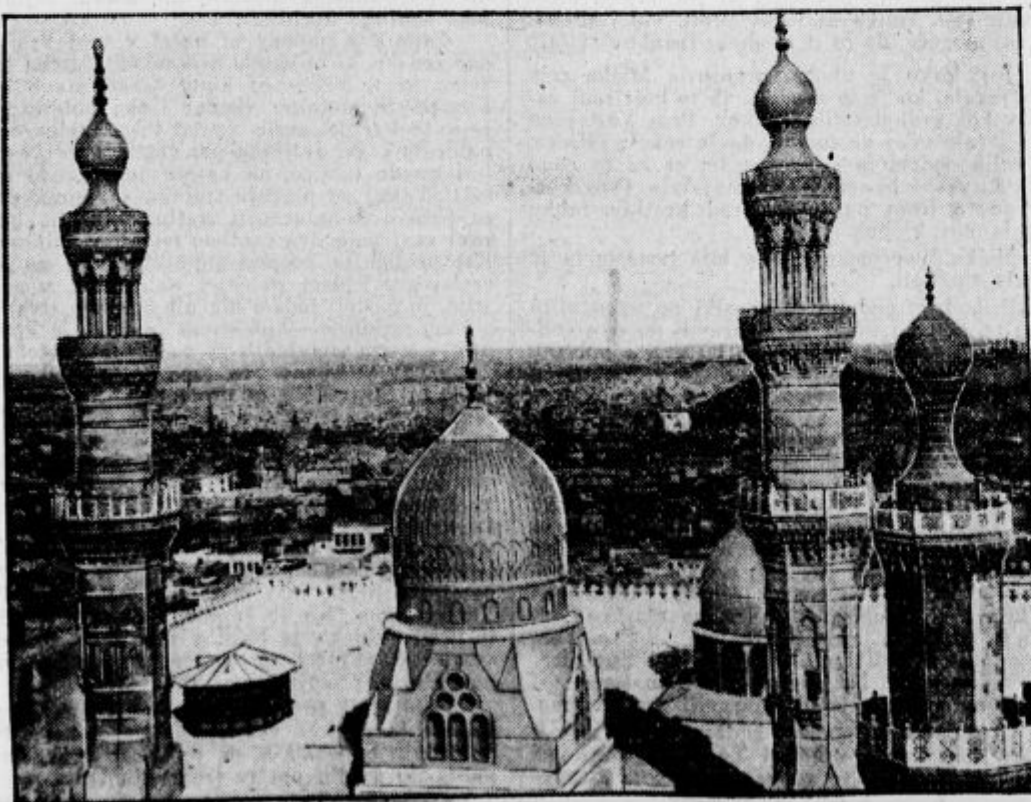
Malta s stranskima otokoma Comino in Gozo je od leta 1090, ko se je zrušila nadvlada Arabcev nad Sredozemskim morjem, spadala k Siciliji. Tudi ko je leta 1530 cesar Karel V. vrhovno oblast nad otoki izročil redu malteških viteзов, ni bila prekinjena ta trdna povezanost, marveč se je še bolj okrepila, ko so postale vedno večje pomorske zveze bolj in bolj živahne. Šele leta 1886 je angleška vlada izdala odlok, ki so smeli biti po njem veljavni le še angleški funti in šilingi. Tako je bila tudi po zunanje porušena sleherna vez s srednjim italijanskim kraljestvom.

Malta ima 250.000 prebivalcev, kateri govorijo italijanski jezik in pa malteško narečje, mešanico iz arabščine in italijanščine. Duhovščina je italijanska in tudi kupijski posli potekajo v italijanskem jeziku. Angleži kot gospodarji niso bili kdo ve kaj priljubljeni in 1. maja 1930 je zaradi »prevelike ljubezni prebivalstva do Italije« angleška vlada ukinita ustavo in je izročila upravo nad otoki vojaškemu guvernerju, ki vlada po vojaško. Dne 29. januarja 1932 je angleška parlamentarna preiskovalna komisija na Malti predložila v Londonu dolgo poročilo, ki je le preveč razločno povedalo, »da bi italijanski jezik rajši izginil iz Malte...« Prebivalstvo s tem seveda ni zadovoljno, saj jih ima več tisoč sorodnike na Siciliji, več tisoč pa jih hodi v Italijo na delo, medtem ko Maltežani ne smejo v angleške kolonije, dasi se to prebivalstvo mora izseljevati, ker doma nima dovolj kruha. Kot žilavi in vročega podnebja vajeni delavci so Maltežani prav zaželjeni kot delavci v severnoafriških pokra-

Hrastnik

Prvo sveto obhajilo je v nedeljo prejelo 110 otrok. Te slovesnosti so se veselili tudi starši presrečnih otrok. V sprejemu prvoobhajancev so šli tudi očeti in matere. Imeli so posebne šopke, da so vsi vedeli, da so oni starši srečnega prvoobhajanca. Katoliška mladina je pripravila posebno akademijo, ki je bila po večernicah na Sogerjevem vrtu na čast prvoobhajancev.

Smrtna nesreča. Pri vestnem izvrševanju službe se je smrtno ponesrečil v soboto zjutraj 53 letni rudar Pušnik Matija. Vrv pri dviganju in spravljanju vozičkov se je utrgala. Hotel se je umakniti, med tem pa so ga vozički zadeli, da je obležal mrtev. Tovariši so ponesrečenega rudarja prenesli na dom. Nesreča je hudo zadela ženo in otroke. Pokojni je bil dober mož, ki je lepo skrbel za svojo družino. Z nesrečno družino sočustvujejo vsi.

Pogled na Kairo

Celjske novice

c **Vojaška godba 39. p. p. v Celju** bo priredila drevi ob 7. na balkonu mestnega poglavarstva koncert. Na sporedu je šest lepih točk: koračnica »St. Genois«, uvertura »Savojski« — Offenbach, I. pl. Zajec: »Duet i finale iz op. Zrinjski, potpuri »Slovenski biseri« — Jakl, podpuri »Iz Beograda i okoline« — Brodil, koračnica »Triglav moj dom« — Gregorc.

c **Opozarjamo na koncert** znanega in priljubljenega tenorista Angela Jarca, ki bo pod okriljem Glasbene Matice v mali dvorani Celjskega doma v četrtek, 20. junija ob pol 9. zvečer. Sodeluje g. prof. Vasilij Mirk in pri klavirju ga. Vrabčeva.

c **Cinkarna d. d. v Celju** je zahtevalam svojega delavstva po povišanju med povsem ugodila. Včeraj so bila pogajanja med zastopniki Cinkarne in zastopniki delavstva. Ze zadnjič je podjetje pristalo na 15% draginskih doklad, pozneje je pri drugem pogajanju pristalo še na 1% in pri večrajšem pogajanju je ponovno ugodilo zahteve delavstva naknadno po 10% dokladi, tako, da obstoja sedaj skupna draginska doklada 35% in je zahtevam delavstva v celoti ugodeno. Sklenili so pogodbo z enomesečnim odpovednim rokom.

c **Neznanci so napadli v Rogatcu 33 letnega** delavca Drevenška Antona in ga z noži in sekiro poškodovali po glavi, vratu in križu, da so ga morali takoj prepeljati v celjsko bolnišnico.

c **S patrono se je igral.** V Podlogu pri Sv. Petru v Savinjski dolini je našel 14 letni posestnikov sin Novak Stefan na cesti patrono. Všeč mu je bila in se je hotel z njo igrati. Tolkel je po njej s kamnom, pri čemer pa je patrona eksplodirala in ga poškodovala po desni nogi.

c **Nesreči in napad.** 14 letni sin delavca Koren Franc iz Loke pri Zusmu je na cesti padel in si zlomil levo nogo nad kolenom. 13 letni sin posestnika Mirnik Vinko v Medlogu pri Celju je padel z drevesa in si zlomil levo roko v komolcu. 82 letni prevzitar Jančič Jakob iz Mestinja je po nesrečnem naključju padel pod kravo, ki mu je zlomila levo nogo nad kolenom. 44 letni potovalni uradnik zavarovalnice Dunav v Celju se je peljal z motornim kolesom, po nesreči je padel s kolesa in si poškodoval levo roko v zapestju. Neznanci so napadli 26 letnega delavca Inkret Alojza v Črešnjevih pri Vojniku in ga poškodovali z nožem po glavi. Vsi so se zatekli v celjsko bolnišnico.

JEGLICEV AKADEMSKI DOM BO SPOMENIK POKOJNEMU SLOVENSKEMU VLADIKU ZAVEDNI SLOVENC. DARUJE OB TRETJI OBLETNICI NJEGOVE SMRTI V TA NAMEN

Angleška trdnjava Aden ob stiku Rdečega morja in Indijskega oceana, ki so jo italijanski letalci že parkrat napadli.

Hrabrost francoskih železničarjev in prometnih delavcev

Iz Londona poročajo: V svoji najnovejši številki prinaša glasilo »Mednarodne zveze prometnih delavcev« članek o prizadevnosti in junaštvu francoskih železničarjev in prometnih delavcev.

V vsej zgodovini železnice, pravi članek, še ni bilo tako težkih nalog, kakor so jih morali reševati francoski železničarji v zvezi z brzino nemških napadov v severni Franciji. En le, da so bile na prodah zmeraj velikanske množine vlakov z vojniki na vse kraje, marveč so se morali železničarji brigati tudi za sto in sto tisoč beguncev iz Belgije in Francije, ki so bežali pred sovražnikom.

Pri umiku čet so se železničarji venomer trudili, da so rešili čim več vagonov in materiala, kakor da bi vse to razstrelili ali celo pustili, da bi prišlo nasprotnikom v roke. Vse to izvajati je bilo

silno težavno in naporno, a železničarji so se odlično izkazali. Njihovo prizadevanje in junaštvo bosta večno zapisana v zgodovini železničarjev.

Treba je povedati, je zapisano v članku, da so francoski železničarji opravljali ves ta posel neprestano podnevi in ponoči in v dežju bomb in mitraljez iz nemških bombnikov. Mimo tega so večkrat tik železničarjev čakale trupe preplašenih žensk in otrok, ki so čakali na odhod vlakov in so na ves glas vpili na pomagaj.

Isti list poudarja tudi junaško vedenje šoferjev in sprevoznikov na avtobusih, ki so iz Pariza z največjo brzino hiteli na sever, da so reševali begunce. Avtobusi so prihitali tudi iz drugih mest, da so spravljali na varno begunce spričo nemških čet in bombnikov. Po vse dneve in noči so prevažali ljudi na varno, največkrat v toči krogel in bomb.

Zato pa je precejšnje število ranjenih železničarjev, šoferjev, prometnih delavcev in sprevoznikov. A s svojo požrtvovalnostjo so vprav oni rešili na sto tisoč žensk in otrok.

Brodivje Italije, Anglije in Francije v Sredozemskem morju

Te tri vlesile so glede na svoje brodivje takole porazdeljene po Sredozemskem morju:

Italija: 2 težki novi bojni ladji po 35.000 ton; 4 obnovljene bojne ladje po 23.600 ton; 7 modernih težkih križark po 10.000 ton; 14 modernih ozioroma prenovljenih lažjih križark; 61 rušilev po 1219 do 1729 ton; 65 torpedovk po 642—967 ton; 106 podmornic (manjše, srednje in velike); polagalka min; odstranjevalke min; brzotorpedovke in spremne ladje, ki so prilagojene velikosti vsega brodivja.

Anglija: Brodivja bojnih ladij, in sicer War-spite in Valiant po 30.000 ton; Barham in Malaya po 31.000 ton; Ramilies 29.150 ton. Brodivje težkih križark: London 9850 ton, Devonshire 9750 ton; Shropshire in Sussex po 9830 ton; 2 lahki križarki Arethusa 5220 ton, Penelope 5270 ton; 4 edince rušilev z lažjo križarko Galatea 5220 ton kot vodilna ladja in 32 brodiv; 1 podmorniška flotilja s 7 brodiv; 1 nosilka letal Glorius (ki je bila medtem že potopljena, kot so povedala poročila) in spremne ladje, ustrežajoče skupnim edincem.

Francija: V mirnih časih zmeraj ondi: 7 težkih križark po 10.000 ton: Algerie, Colbert, Duplex, Foch, Tourville, Suffren, Duquesne; 3 lahke križarke po 7000 ton: Marseillaise, Jean de Vienne, la Galiffoniere in še ena 7249 ton Dugay Tronin, en voditelj rušilev Emilie Bertin 5886 ton z 12 rušilci iste velikosti; 1 nosilka letal; 9 torpedovk in 24 podmornic s spremnimi ladjami.

Italijanski poslanik Alfieri pri nemškem zunanjem ministru Ribbentropu.

Mesto Dunkerque

Dunkerque, rojstno mesto znamenitega pomorskega potovalca Jeana Barta, čigar duh je skozi vsa stoletja ostal živ v mestu, ima dolgo zgodovino za seboj.

Leta 646 je bila to še majhna ribiška vas, kamor je prinesel sveti Eloi krščansko vero. Ondi je postavil kapelo in je dal kraju flamsko ime »Dunekerke«, to je: cerkev na sipinah. Od leta 900 do 1584 je pripadal Dunkerque grofu Flanderskemu, nato je prišel pod oblast Burgundskih vojvod. Od l. 1477 do 1529 je spadalo po poroki Marije Burgundske z Maksimilijanom Habsburškim k avstrijskim zemljnam in je prišlo pod špansko oblast. Od leta 1658 do 1662 je bil angleški in so ga od Angležev l. 1662 kupili Francozi, in sicer je Ludvik XIV. dal zanj 5 milijonov francoskih frankov. Sčasoma je postal Dunkerque četrto največje pristanišče Francije. Zlaj ima mesto tri dele: luko, trdnjavo in spodnje mesto; v njem živi 31.000 prebivalcev.

Tudi napredek

Med svetovno vojno so sovražniki od 30. avgusta 1914, ko so prvič bombardirali Pariz, do 11. novembra 1918 vrgli 400 bomb na Pariz, na predmestje pa 800. Tako zvani »Golobec« so metali le nekaj kilogramov težke bombe, »Zepelin« pa po 300 kg težke. Od štiriletnega bombardiranja je bilo 200 mrtvih in okrog 600 ranjenih. Toda 3. junija 1940 je zmetalo letalsko brodovje, ki je priletelo nad Pariz, v eni sami uri 1084 bomb vseh vrst in je bilo 254 mrtvih in 700 ranjenih.

Poslednji iz rodu Kristofa Kolumba

Poslednji neposredni potomec dona Cristobala Colon y Aguilere, vojvoda de Verague, je bil ubit v španski državljanski vojni 17. sept. 1936 v Madridu. Bil je samski in je kot poslednji potomec zapustil 8 otrok svojega svaka dona Ramona Carvajala, markiza d'Aguilafuerrita, ki je skupaj z njim padel v tej vojni. Ti potomci so vložili prošnjo, da bi se njihovo ime, ki sestoji iz priimkov očeta in matere, tako spreminilo, da bi bilo v njem tudi slavno ime Kolumba. Oblast je prošnji ugodila in odlej se imenujejo z imenom: Colon y Carvajal.

Kar v naglici preveže nemški vojak tovarišu rano, da gre dalje v boj.

»Znak časa«

Ker so nekatera letala bombardirala veliko ameriško bolnišnico v Ostende, čeprav je imela znak rdečega križa na svojih strehah, pri čemer so bili ubiti bolniki, zdravniki in strelniško osebje, je ameriški Rdeči križ sklenil, da bo znak Rdečega križa, ki naj bi pomenil varstvo, odstranil z vseh svojih rešilnih voz in bolnišnic, saj se dozdeva, ko da bi ta znak še privlačil letalske bombe nase.

Gospode duhovnike

v ljudno obveščamo, da dobe za župne urade potrebne tiskovine v podružnici Jugoslovanske knjigarne v Kranju, Majdičeva hiša, sodnija.

